

Preek 24 december 2023
Kerstnacht
HWS & CGK Ontmoetingskerk
Lucas 2:1-7

Eerste deel preek

Gemeente van Jezus Christus,

Stelt u zich eens voor dat u een koning bent. De heerser van een groots, machtig rijk. Natuurlijk woont u ook in een prachtig paleis, duizelingwekkend groot. Alles wat er maar met geld te kopen is heb je. En je hoeft maar een woord te spreken of iedereen komt voor jou in beweging. Je staat boven alles en iedereen. Er is niets wat jou ontbreekt. Bijna niets...

Er is één ding dat jou nog ontbreekt. En dat verandert alles. Je houdt van iemand. Een heel gewoon meisje... Ze hoort niet thuis in de adellijke kringen. Onbekend, ze heeft geen geld, ze is ook niet bijzonder knap. Maar toch, jij de grote koning, wil met haar samen zijn. Je wil dat zij op dezelfde manier van jou houdt als jij al van haar... En vanaf dat moment is dat de enige vraag die je echt bezig houdt... Hoe kan ik de liefde van dit gewone meisje winnen? Je worstelt met deze vraag... Elke nacht lig je slapeloos te draaien in je bed om maar het antwoord te zoeken. Hoe?

Je bent een koning, dus je denkt ook zoals één: Met je geld, je invloed zul je haar voor je winnen. Je stuurt een lakei om haar op te halen, zodat ze in je prachtige paleis kan komen wonen. Niet langer het onbekende arme meisje, maar een prinses, meer nog een koningin... Wat een geluk voor haar, en wat aardig van jou... Hoe zal ze je ooit kunnen bedanken? Goed plan... Maar zal ze wel echt van je gaan houden? Je wil niet alleen haar aanwezigheid, maar ook haar liefde. En als je haar wilt met je bezittingen en macht... Is dat dan ook het enige waar ze van zal houden. Van je spullen, de plek die je haar gegeven hebt... Zou ze wel ooit van jou houden, of alleen van wat je haar gegeven hebt? Of zelfs nog erger, zal ze je haten omdat je haar tegen haar wil in hebt weggehaald? Nee, dit is geen goed idee...

En dus denk je verder na. Wat kun je doen? Je zou haar positie, zonder dat ze het weet, langzaam kunnen veranderen. Ervoor zorgen dat zij stap voor stap ook heel rijk en machtig is. Zodat ze op het zelfde niveau leeft als jij. En als je haar dan voor je kan winnen... Maar al snel besef je dat dit ook niet zal gaan werken... Ze kent alleen jouw rijkdom en je grootheid. Als ze van je gaat houden zul je nooit zeker weten waarom... Alleen vanwege je geld, of misschien alleen uit dankbaarheid omdat ze erachter is gekomen wat jij voor haar hebt gedaan... Nee, je zult nooit zeker weten of het oprechte liefde is...

Je gaat weer verder denken, tijd voor een plan c... Je bedenkt een riskant plan, één waarbij je eigen geld en status niet in de weg staan. Je wisselt je mooie kleren in voor heel eenvoudige, je stuurt je bedienden weg, en zonder pracht en praal ga je naar haar toe, en zo zal ze je dan leren kennen. Als iemand die hetzelfde is. Als ze dan van je gaat houden zal het oprecht zijn. Natuurlijk de

kans bestaat dat ze je liefde afwijst, maar die kans is er altijd. Als het goed gaat zal het echte liefde zijn... Je bent enthousiast voor dit plan... Maar wanneer je verder denkt begrijp je dat dit ook niet goed zal werken. Het is een plan dat gepaard gaat met misleiding, vermomming. Bedrog eigenlijk... Vroeg of laat trek je je kostuum uit en dan zal ze ontdekken dat je haar een verkeerd beeld van jezelf hebt gegeven. Kan echte liefde met zo'n grote leugen beginnen?

Hoe kan jij de liefde van deze vrouw winnen? Na vele slapeloze nachten bedenk je eindelijk hoe je het gaat doen: Je moet precies zo worden als degene waar je van houdt. Je moet arm worden. Echt. Geen toneelstuk, geen trucjes, geen spelletjes. Het moet echt zijn. Geef al je koninklijke pracht en praal op, ga een nederig, gewoon leven leiden en word net als dat meisje. Alleen dan kan je echt zeker zijn van haar liefde. Natuurlijk het kan mislukken, ze kan je afwijzen, dat is het risico van de liefde. En dan is er geen weg meer terug. Maar als je eenmaal realiseert dat er geen andere mogelijkheden zijn twijfel je niet meer. Natuurlijk doe je het. In vergelijking met het hart van je geliefde betekenen alle koninklijke pracht en praal helemaal niets. Zo word je een heel gewoon mens, zonder roem of macht. En zelfs als het meisje je afwijst zul je zo zijn. Je kunt niet meer terug...

Het is een verzonnen verhaal. Het is niet echt zo. Maar het heeft wel heel wat weg van het kerstverhaal. De machtige koning is God. Het onaanzienlijke meisje zijn u en ik, de mensen. God had op afstand kunnen blijven. Maar dit is de kern van het kerstverhaal. God koos ervoor om met ons te zijn. Uit liefde, zodat wij Hem ook zo konden leren kennen. En van Hem konden houden. Jezus is Immanuël: God met ons. Hij de allerhoogste, werd uit liefde mens precies zoals wij... God is altijd koning gebleven, maar in Jezus gaf Hij Zijn hoge positie op... Jezus is God, is heel gewoon mens geworden... Uit liefde voor jou... Jij bent geliefd! Zo geliefd dat de Allerhoogste al Zijn heerlijkheid aflegde. Mens werd. In een voederbak werd gelegd omdat er zelfs geen plek was in de herberg. Dat is kerst... Zo Groot is de liefde van God, voor jou. Je bent geliefd!

We luisteren naar een tweetal liederen van het koor

Tweede deel preek

God die mens werd zoals wij. Dat is het verhaal van kerst. Maar daarmee houdt het verhaal zeker niet op. Het gaat door. In het verhaal dat ik vertelde was de koning verliefd op een meisje. En voor haar gaf hij al zijn rijkdom en macht op. Werd een heel gewoon mens. Daar stopte het verhaal, maar eigenlijk begint het dan pas. Want op dat moment is de grote vraag nog niet beantwoordt: Hoe zal het meisje reageren op de liefde? Ze kent de koning, de gewone man, nog niet eens.

Het verhaal van kerst staat niet op zichzelf. De geboorte van Jezus is juist het begin van het verhaal. Hoe zal het verder gaan? Hoe zal de mens reageren op de liefde van God? Jezus laat zien wie Hij is. Gewoon mens, maar tegelijkertijd God. De mensen luisteren naar Zijn wijsheid, raken onder de indruk van Zijn wonderen en... Kruisigen Hem.

Daarmee neemt het verhaal een beslissende wending. God heeft de mens Zijn liefde verklaard, zichzelf gegeven... En de mens antwoordt niet met liefde, maar met geweld... Ze doden Jezus...

We hoorden vanavond de mooie woorden van kerst. Jezus die geboren werd, en in een voederbak werd gelegd. Romantisch, liefdevol, de meesten van ons zullen het de komende dagen nog uitgebreid vieren. En terecht. God met ons is onvoorstelbaar, een groots wonder, dat vraagt om een feest! Maar het is niet het hele verhaal. Slechts het allereerste begin. God die ons de liefde verklaart, door mens te worden. Als je alleen dit deel van het verhaal verteld blijft de vraag: hoe reageert de mens? Het geheel is nog onaf, niet klaar. Hoe loopt het af? Dat zien we uiteindelijk aan het eind van het evangelie. De mens die roept 'kruisig Hem', de leerlingen die Hem in de steek laten. Jezus die aan het kruis hangt, een verschrikkelijke marteling. Aan het kruis... Verhoogd, als teken: wij moeten Hem niet...

Hét bekende kerstverhaal. Dat we vanavond met elkaar hebben gelezen staat in het evangelie van Lucas. En juist ook in dit evangelie wordt nog iets verteld wat in geen van de andere evangeliën staat. Jezus hangt aan het kruis. De omstanders bespotten Hem, geen liefde maar zelfs dan nog eindeloze haat. Er zijn er nog twee die gekruisigd zijn. Eén daarvan bespot Jezus ook, maar de ander... Die ander is de allereerste die het begrijpt, die gelooft. Die de liefde van God beantwoordt... Hij begrijpt: deze mens is niet zomaar iemand. Het is God zelf. De mens moet Hem niet, maar ik begrijp dat God mij wel wil. Dat Hij mens is ook voor mij, en dus horen we hem zeggen: 'Jezus, denk aan mij wanneer U in uw koninkrijk komt.'

In veel opzichten is dit het hoogtepunt van het evangelie van Lucas, hét antwoord op het kerstverhaal. Met kerst werd God een mens, hier gaat het nog een stap verder: De mens is machteloos geworden, niets meer waard, gekruisigd. Op dit dieptepunt van de grootste afwijzing, het grootste offer, de grootste pijn, krijgt eindelijk iemand het door. Eindelijk realiseert iemand waar het allemaal

om draait, eindelijk wordt de liefde van Jezus beantwoord...

Jezus heeft hier niks meer, kan naar menselijke maatstaven niets meer betekenen voor de ander, maar daar begrijpt iemand dat het niet om de rijkdom of de macht gaat, maar om de liefde. De liefde van God.

En Jezus antwoordt: 'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het paradijs zijn.' De liefde van God overwint de grenzen van de dood. Dat is Pasen.

Vandaag vieren we kerst. Het wonder van God met ons. Gods liefde voor ons. God die zijn hoogste plek opgaf om mens te worden als wij. Om ons te laten delen in wie Hij is. Om met God te Zijn, in Zijn liefde. In Kerst horen we God zeggen: 'je bent geliefd!'. Tegen ons allemaal, en ook tegen jou heel persoonlijk: 'je bent geliefd!'

Mensen vragen weleens: wat moet ik doen om het eeuwige leven te verdienen? Dat is een vraag gericht op persoonlijke winst. Een vraag met een antwoord die wij niet kunnen dragen. Wij kunnen het leven bij God niet verdienen... Jezus wil het ons geven. Hij stelt ons een andere vraag: Heb je mij lief?

Met kerst en ook weer aan het kruis bewees Jezus Zijn volmaakte liefde voor ons. Hij wil met ons zijn. En U, jij? Wil jij met Hem zijn? Heb jij Jezus lief? Dat is de vraag waar kerst voor ons om draait. Om de liefde van Jezus, en ons antwoord daarop. Heb jij Jezus lief? God, Jezus houdt van ons onvoorwaardelijk. Dat zien we met Kerst, dat zien we met Pasen, als we goed kijken zien we dat elke dag van ons leven. God houdt van ons... Jij, u... Jij bent geliefd! Hou jij ook van Hem? Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410